08.03.2023 - 7-5

Історія України

Вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Галицько-Волинська держава за Д. Галицького та його нащадків.

Мета: розкрити основні напрямки діяльності нащадків Данила Галицького та причини занепаду Галицько-Волинської держави; сприяти формуванню навичок самостійної роботи та розвитку критичного мислення учнів, сформувати уявлення про роль особистості в історичному процесі, уміння аналізувати історичні факти й події, давати оцінку діяльності галицько-волинських правителів.

Перегляньте відео: https://youtu.be/MfB0s5XAQs0

Актуалізація опорних знань

Пригадаймо:

- Якими були напрямки вторгнення орди хана Батия?
- Чому монголо-татарам вдалося захопити князівства Русі?
- Як проявлялась залежність руських князівств від Золотої Орди?
- Яку роль у боротьбі з монголо- татарами відіграв Данило Романович?

Засвоєння нового матеріалу

Основні дати (запишіть)

1270—1301 рр. — володарювання Лева Даниловича

1303 р. — утворення окремої Галицької митрополії

1323 р. — припинення династії Романовичів

1349 р. — втрата незалежності Галицько-Волинської держави

1387 р. — припинення існування Галицько-Волинської держави.

Данило Галицький підніс авторитет Галицько-Волинської держави в середньовічному світі; доклав зусиль для об'єднання земель Південно-Західної Русі; своєю політикою заклав підвалини українського самоусвідомлення своєї ідентичності; вдало маневрував між католицьким Заходом і монголами, започаткувавши модель спілкування з сусідами, основою якої став компроміс. Але така політика, призводила до роздрібненості суспільної свідомості: прагнення аристократів, міщан та селян були настільки різні, що про загальнонаціональні інтереси ніхто не дбав.

Після смерті Данила Галицького князівство знову втрачає свою єдність: його землі поділено між трьома нащадками князя - Левом, Мстиславом і Шварно.

Найпослідовніше продовжував державницьку політику батька Лев Данилович (1264 - 1301 рр.). Він приєднав до своїх володінь Закарпаття та Люблінську землю. Завдяки цьому територія Галицько-Волинської держави стала найбільшою за всю свою історію.

На землі XIII - XIV ст. відновилася єдність Галицько-Волинської держави під владою наступника Лева - князя Юрія I (1301 - 1308 рр.). Він, як і Данило, прийняв королівський титул і назвав себе "королем Русі та князем Володимирії". За період правління Юрія I розквітли міста, піднеслася торгівля, зріс економічний добробут. І хотя князь змушений був повернути зміцнілій Польській державі Люблінську землю, його міжнародний авторитет і вплив зростали. Про це свідчить установлення у 1303 р. окремої Галицької митрополії, яка безпосередньо підпорядковувалася Вселенському патріархові в Константинополі.

Наступниками Юрія I стали його сини - Андрій та Лев II (1315 - 1323 рр.). Вони поділили територію князівства на сфери впливу, але правили спільно, тому розпаду єдиної держави не відбулося. Романовичі проводили активну зовнішню політику: налагодили союзницькі відносини з Польською державою та Тевтонським орденом. Ці союзи мали антилитовську та антиординську спрямованість. Однак братам не вдалося

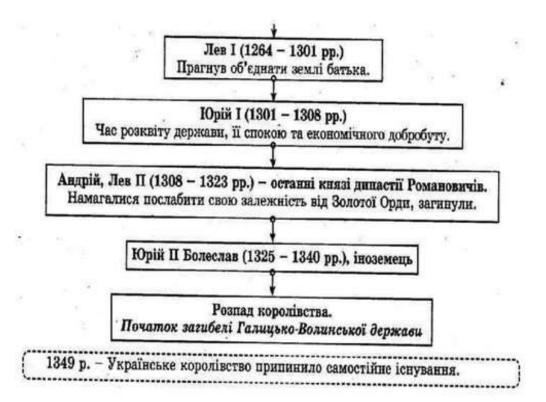
ефективно протидіяти експансії Литви - Дорогичинську та Берестейську землі було втрачено. Трагічно для них закінчилася і боротьба з Ордою: 1323 р. у битві з військами хана Узбека молоді князі загинули.

Загибель Андрія та Лева II обірвала пряму лінію династії Романовичів. Майже два роки галицько-волинський трон залишався без правителя. Лмше у 1325 р., унаслідок компромісу між місцевим боярством і правителями Польщі, Угорщини та Литви, главою держави було обрано 14-річного мазовецького князя Болеслава Тройденовича, сина Марії, дочки Юрія I Львовича.

Князь прийняв православ'я та ім'я Юрія II Болеслава. Період правління Юрія II Болеслава (1325 - 1340 рр.) став поступовим занепадом Галицько-Волинського князівства. Посилився ординський вплив, безуспішною була боротьба з Польщею за Люблінську землю, міста дедалі більше контролювалися іноземними купцями та ремісниками, національна знать відійшла від адміністративної влади, місцеве населення наверталося до католицизму.

Квітень 1340 р. - унаслідок боярської змови Юрія II Болеслава було отруєно. Після цієї події зберегти єдність колись могутнього Галицько-Волинського князівства вже не вдалося. Протягом короткого часу держава занепала та розчленувалася, її землі опинилися під владою чужоземців: Галичина - під Польщею, Волинь - під Литвою, Буковина - у складі Молдавського князівства.

Протягом 100 років після занепаду Києва Галицько-Волинське князівство слугувало опорою української державності. У цій ролі обидва князівства перейняли велику частку київської спадщини й водночас запобігали захопленню західноукраїнських земель Польщею. Тим самим у переламний момент історії вони зберегли в українців почуття культурної та політичної ідентичності.

Закріплення знань. Рефлексія.

Історичний диктант

Метод « Незакінчене речення»

- 9 якій частині Європи була розташована Галицько Волинська держава?
- 2. Галицьке й Волинське князівство об'єднав в одну державу князь...
- 3. Галицько-Волинська держава була об'єднана в ... році
- 4. Хто з князів жив раніше Ярослав Осмомисл чи Роман Мстиславович?
- 5. Які нові завойовники прийшли на руські землі в 13 ст.
- 6. Назвіть ім'я найголовнішого монгольського хана на початку 13 ст.
- 7. Де відбулася перша битва русичів з монголо татарами?
- 8. Коли відбулася перша битва русичів з монголо-татарами?
- Яке місто було зруйновано раніше монголо-татарами Київ чи Переяслав?
- 10. Коли було зруйновано Київ?
- 11. Як звали брата Данила Романовича?
- 12. Коли Данило остаточно утвердився в Галичі?

Домашнє завдання: Прочитати пар. 16. Стор. 127 № 6 - письмово.

Повторити тему "Правління В. Мономаха".

Завдання надсилайте на освітню платформу Human, вайбер 097-880-70-81, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com